

بررسی ریشه زایی گیاه زینتی آزالیا رقم White Lady با استفاده از غلظت‌های مختلف

هورمون ایندول بوتریک اسید و پراکسید هیدروژن

محمد مهدی شریفی^{۱*}، رضوان قاسم‌نژاد^۲، یونس مهدوی فیکجور^۳

^{۱*} خزانه دار، گلخانه تولید آزالیای شریفی

^۲ دانشجوی کارشناسی ارشد علوم باغبانی گرایش گیاهان زینتی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه گیلان

^۳ دانشجوی دکتری علوم باغبانی گرایش گیاهان زینتی، دانشگاه آزاد واحد علوم و تحقیقات تهران

چکیده

آزالیا یکی از گیاهان زینتی بسیار زیبا و پر طرفدار در ایران و جهان می‌باشد. تکثیر تجاری این گیاه از طریق قلمه ساقه می‌باشد و به منظور به دست آوردن بهترین پروتوکول برای حداکثر ریشه دهی در حداقل زمان طرح تحقیقاتی فوق با استفاده از هورمون ایندول بوتریک اسید (IBA) در ۵ سطح (۰، ۱۰۰۰، ۲۰۰۰، ۴۰۰۰ و ۸۰۰۰ میلی گرم در لیتر) و همچنین پراکسید هیدروژن در ۲ سطح (۰ و ۲ درصد) انجام شد. از شاخه‌های یکساله آزالیا رقم white lady به عنوان ماده آزمایشی قلمه تهیه گردید و برای انجام این آزمایش از بستر پرلایت استفاده شدو این آزمایش در اواخر شهریور ماه داخل گلخانه صورت گرفت. طرح آزمایشی به صورت فاکتوریل در قالب طرح کاملاً تصادفی با ۱۰ تیمار و ۳ تکرار و در هر تکرار ۱۰ قلمه به عنوان ماده آزمایشی در نظر گرفته شد. برای اجرای تیمار ابتدا قلمه‌ها به مدت ۳ ثانیه با پراکسید هیدروژن (H₂O₂) و پس از آن به مدت ۵ ثانیه با هورمون IBA تیمار شدند. دو ماه پس از انجام تیمار داده‌ها جمع آوری شدند و صفات مورد ارزیابی، درصد ریشه زایی، تعداد ریشه، طول بلند ترین ریشه و همچنین تعداد قلمه‌های خشک شده بودند. بیشترین درصد ریشه زایی مربوط به تیمار ۱۰۰۰ میلی گرم در لیتر IBA و بدون آب اکسیژنه برابر ۹۳/۳ درصد بود و کمترین درصد ریشه زایی مربوط به تیمار با غلظت بالای IBA برابر ۸۰۰۰ میلی گرم در لیتر می‌باشد. و میانگین تعداد ریشه در بهترین حالت ۱۷/۳ بود که مربوط به غلظت ۱۰۰۰ میلی گرم در لیتر IBA به همراه آب اکسیژنه ۲ درصد بود. بلندترین ریشه نیز با طول ۱۴ میلی متر مربوط به تیمار ۴۰۰۰ میلی گرم در لیتر IBA به همراه آب اکسیژنه ۲ درصد بود و در غلظت‌های بالای IBA بیشترین تعداد قلمه‌های خشک شده را شاهد بودیم که برابر با ۴۳ درصد بود. نتایج به دست آمده از این پژوهش نشان می‌دهد که هورمون IBA در غلظت‌های پایین سبب تسریع در ریشه دهی می‌شود و در غلظت‌های بالا سبب از بین رفتن قلمه‌ها می‌گردد. و پراکسید هیدروژن نیز برای تسریع ریشه زایی این گیاه تاثیر گذار نمی‌باشد.

کلمات کلیدی: طول بلندترین ریشه، قلمه خشک شده، غلظت پایین، تسریع ریشه دهی، تعداد ریشه.